

Test Booklet No. ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਨੰ.	This booklet contains 48 pages. ਇਸ ਬੁੱਕਲੈਟ ਵਿੱਚ 48 ਪੰਨੇ ਹਨ।	PAPER-34 / ਪੇਪਰ - 34 Test Booklet / ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ	Test Booklet Series ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਸੀਰੀਜ਼																								
			DA																								
Do not open this Test Booklet until you are asked to do so. ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਟੈਸਟ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਨੂੰ ਨਾ ਖੋਲ੍ਹੋ। Read the instructions carefully as given on the back cover of this booklet. ਇਸ ਬੁੱਕਲੈਟ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਕਵਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ।																											
Allowed Time: 120 Minutes ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਸਮਾਂ: 120 ਮਿੰਟ		Maximum Marks: 400 ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ : 400																									
1. The OMR Answer Sheet is inside this Test Booklet. Once directed, you have to open the top seal of Test Booklet, take out the Answer Sheet and fill in the particulars carefully with Black Ball Point pen only. 2. The test is of 120 minutes duration and consists of 100 objective type questions. Each question carries 4 marks for correct answer and -1 mark for an incorrect answer. 3. Use Black Ball Point Pen only. 4. Make sure that you enter the correct Test Booklet Series Code in the Answer Sheet and it is same as mentioned in Test Booklet. 5. Rough work may be done only in the space provided in the Test Booklet. 6. The answers are to be marked on the OMR Answer Sheet only. Mark your responses carefully. No whitener/ eraser / blade is allowed for changing answers. 7. After opening of the Test Booklet, please ensure that there is no misprint in the Question Paper, the Test Booklet is not torn or has blank pages in it. In case any such discrepancy is found in Test Booklet, you need to bring it to the notice of the Invigilator and get it replaced by another Test Booklet of same series. 8. For any question, if there is any discrepancy between Punjabi & English version of question, then the English version of the question shall be considered as final. 9. Details of Sections in Question Paper: <table><thead><tr><th>Section</th><th>Subjects</th><th>No. of Questions</th></tr></thead><tbody><tr><td>Section-1</td><td>Logical & Analytical Reasoning and Data Interpretation</td><td>50</td></tr><tr><td>Section-2</td><td>Digital Literacy & Computer Awareness</td><td>30</td></tr><tr><td>Section-3</td><td>English Language</td><td>20</td></tr></tbody></table> <td colspan="2"> 1. ਓਐਮਆਰ ਉੱਤਰ-ਸ਼ੀਟ ਇਸ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਹਦਾਇਤ ਹੋਣ ਤੇ, ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਸੀਲ ਖੋਲ੍ਹੋ, ਉੱਤਰ-ਸ਼ੀਟ ਕੱਢੋ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਕਾਲੇ ਬਾਲ ਪੁਆਇੰਟ ਪੈਨ ਨਾਲ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਭਰੋ। 2. ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 120 ਮਿੰਟ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ 100 ਆਬਜੈਕਟਿਵ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਲਈ 4 ਅੰਕ ਅਤੇ ਗਲਤ ਉੱਤਰ ਲਈ -1 ਅੰਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। 3. ਕੇਵਲ ਕਾਲੇ ਬਾਲ ਪੁਆਇੰਟ ਪੈਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। 4. ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਸੀਰੀਜ਼ ਕੋਡ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬੁੱਕਲੈਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਹੈ। 5. ਕੱਚਾ ਕੰਮ ਸਿਰਫ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 6. ਉੱਤਰ ਸਿਰਫ ਓਐਮਆਰ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਤੇ ਹੀ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਉੱਤਰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਕਰੋ। ਉੱਤਰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫ੍ਰਾਈਟਨਰ/ ਰਬੜ/ ਬਲੇਡ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। 7. ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਚੈਕ ਕਰੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤ ਪ੍ਰਿੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਵਿੱਚ ਫਟੇ ਜਾਂ ਖਾਲੀ ਪੰਨੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਖਾਮੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਨੂੰ ਨਿਗਰਾਨ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਉਸੇ ਲੜੀ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। 8. ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। 9. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ: <table><thead><tr><th>ਭਾਗ</th><th>ਵਿਸ਼ੇ</th><th>ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ</th></tr></thead><tbody><tr><td>ਭਾਗ -1</td><td>ਲਾਜ਼ੀਕਲ ਐਂਡ ਐਨਾਲਿਟੀਕਲ ਰੀਜਨਿੰਗ ਐਂਡ ਡਾਟਾ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ</td><td>50</td></tr><tr><td>ਭਾਗ -2</td><td>ਡਿਜੀਟਲ ਲਿਟਰੇਸੀ ਐਂਡ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਵੇਅਰਨੈਸ</td><td>30</td></tr><tr><td>ਭਾਗ -3</td><td>ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਂਗਵਿਏਜ</td><td>20</td></tr></tbody></table> </td>		Section	Subjects	No. of Questions	Section-1	Logical & Analytical Reasoning and Data Interpretation	50	Section-2	Digital Literacy & Computer Awareness	30	Section-3	English Language	20	1. ਓਐਮਆਰ ਉੱਤਰ-ਸ਼ੀਟ ਇਸ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਹਦਾਇਤ ਹੋਣ ਤੇ, ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਸੀਲ ਖੋਲ੍ਹੋ, ਉੱਤਰ-ਸ਼ੀਟ ਕੱਢੋ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਕਾਲੇ ਬਾਲ ਪੁਆਇੰਟ ਪੈਨ ਨਾਲ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਭਰੋ। 2. ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 120 ਮਿੰਟ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ 100 ਆਬਜੈਕਟਿਵ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਲਈ 4 ਅੰਕ ਅਤੇ ਗਲਤ ਉੱਤਰ ਲਈ -1 ਅੰਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। 3. ਕੇਵਲ ਕਾਲੇ ਬਾਲ ਪੁਆਇੰਟ ਪੈਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। 4. ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਸੀਰੀਜ਼ ਕੋਡ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬੁੱਕਲੈਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਹੈ। 5. ਕੱਚਾ ਕੰਮ ਸਿਰਫ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 6. ਉੱਤਰ ਸਿਰਫ ਓਐਮਆਰ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਤੇ ਹੀ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਉੱਤਰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਕਰੋ। ਉੱਤਰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫ੍ਰਾਈਟਨਰ/ ਰਬੜ/ ਬਲੇਡ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। 7. ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਚੈਕ ਕਰੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤ ਪ੍ਰਿੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਵਿੱਚ ਫਟੇ ਜਾਂ ਖਾਲੀ ਪੰਨੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਖਾਮੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਨੂੰ ਨਿਗਰਾਨ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਉਸੇ ਲੜੀ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। 8. ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। 9. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ: <table><thead><tr><th>ਭਾਗ</th><th>ਵਿਸ਼ੇ</th><th>ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ</th></tr></thead><tbody><tr><td>ਭਾਗ -1</td><td>ਲਾਜ਼ੀਕਲ ਐਂਡ ਐਨਾਲਿਟੀਕਲ ਰੀਜਨਿੰਗ ਐਂਡ ਡਾਟਾ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ</td><td>50</td></tr><tr><td>ਭਾਗ -2</td><td>ਡਿਜੀਟਲ ਲਿਟਰੇਸੀ ਐਂਡ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਵੇਅਰਨੈਸ</td><td>30</td></tr><tr><td>ਭਾਗ -3</td><td>ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਂਗਵਿਏਜ</td><td>20</td></tr></tbody></table>		ਭਾਗ	ਵਿਸ਼ੇ	ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	ਭਾਗ -1	ਲਾਜ਼ੀਕਲ ਐਂਡ ਐਨਾਲਿਟੀਕਲ ਰੀਜਨਿੰਗ ਐਂਡ ਡਾਟਾ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ	50	ਭਾਗ -2	ਡਿਜੀਟਲ ਲਿਟਰੇਸੀ ਐਂਡ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਵੇਅਰਨੈਸ	30	ਭਾਗ -3	ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਂਗਵਿਏਜ	20
Section	Subjects	No. of Questions																									
Section-1	Logical & Analytical Reasoning and Data Interpretation	50																									
Section-2	Digital Literacy & Computer Awareness	30																									
Section-3	English Language	20																									
ਭਾਗ	ਵਿਸ਼ੇ	ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ																									
ਭਾਗ -1	ਲਾਜ਼ੀਕਲ ਐਂਡ ਐਨਾਲਿਟੀਕਲ ਰੀਜਨਿੰਗ ਐਂਡ ਡਾਟਾ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ	50																									
ਭਾਗ -2	ਡਿਜੀਟਲ ਲਿਟਰੇਸੀ ਐਂਡ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਵੇਅਰਨੈਸ	30																									
ਭਾਗ -3	ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਂਗਵਿਏਜ	20																									
Name of the candidate (In Capital) ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਮ (ਵੱਡੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ) _____ Roll Number / _____ In figures (ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ) ਰੋਲ ਨੰਬਰ _____ Name of Test Center / _____ In words (ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ) ਟੈਸਟ ਸੈਂਟਰ ਦਾ ਨਾਮ _____																											
Signature of the Candidate within box / ਬਾਕਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ		Signature of the Invigilator within box / ਬਾੱਕਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਗਰਾਨ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ																									

LOGICAL & ANALYTICAL REASONING & DATA INTERPRETATION

Q1 In the following question, below are given some statements followed by some conclusions. You have to take the given statements to be true even if they seem to be at variance with commonly known facts. Read all the conclusions and then decide which of the given conclusions logically follows from the given statements, disregarding commonly known facts.

Statements:

Some pink are not yellow.

All orange are pink.

Some green are yellow.

Conclusions:

I. All oranges are green.

II. Some pink are not orange is a possibility.

- (A) Only I follows
- (B) Both I and II follow
- (C) Only II follows
- (D) Either I or II follows

Q1 ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਾਂ ਕੁੱਝ ਕਥਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕੁੱਝ ਸਿੱਟੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਕਥਨਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਆਮ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਜਾਪਦੇ ਹੋਣ। ਸਾਰੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਆਮ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰੋ ਕਿ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿੱਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ/ਕਰਦੇ ਹੈ/ਹਨ।

ਕਥਨ :

ਕੁੱਝ ਗੁਲਾਬੀ ਪੀਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਸਾਰੇ ਸੰਤਰੀ ਗੁਲਾਬੀ ਹਨ।

ਕੁੱਝ ਹਰੇ ਪੀਲੇ ਹਨ।

ਸਿੱਟੇ :

I. ਸਾਰੇ ਸੰਤਰੇ ਹਰੇ ਹਨ।

II. ਕੁੱਝ ਗੁਲਾਬੀ ਦੇ ਸੰਤਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

- (A) ਸਿਰਫ਼ I ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
- (B) I ਅਤੇ II ਦੋਵੇਂ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ
- (C) ਸਿਰਫ਼ II ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
- (D) ਜਾਂ ਤਾਂ I ਜਾਂ ਫਿਰ II ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ

Q2 In the question below three statements are given, followed by two conclusions, I and II. You have to consider the statements to be true even if they seem to be at variance from commonly known facts. You have to decide which of the given conclusions, if any, follows from the given statements.

Statements:

All grapes are orange.

Some grapes are fruits.

Some kiwi are fruits.

Conclusions:

I. Some kiwi are grapes.

II. Some oranges are not kiwi.

(A) Only conclusion I follows.

(B) Only conclusion II follows.

(C) Both conclusion I and II follow.

(D) Neither conclusion I nor II follow.

Q2 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਿੱਟਿਆਂ I ਅਤੇ II ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤਿੰਨ ਕਥਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਥਨ ਸਹੀ ਮੰਨਣੇ ਪੈਣਗੇ ਚਾਹੇ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਿਆਤ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿੱਟਿਆਂ 'ਚੋਂ ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ ਤਾਂ, ਕਿਹੜਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਥਨ:

ਸਾਰੇ ਅੰਗੂਰ, ਸੰਤਰੇ ਹਨ।

ਕੁਝ ਅੰਗੂਰ, ਫਲ ਹਨ।

ਕੁਝ ਕੀਵੀ, ਫਲ ਹਨ।

ਸਿੱਟੇ:

I. ਕੁਝ ਕੀਵੀ, ਅੰਗੂਰ ਹਨ।

II. ਕੁਝ ਸੰਤਰੇ, ਕੀਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(A) ਕੇਵਲ ਸਿੱਟਾ I ਪਾਲਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(B) ਕੇਵਲ ਸਿੱਟਾ II ਪਾਲਣ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(C) ਸਿੱਟਾ I ਅਤੇ II ਦੋਵੇਂ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(D) ਨਾ ਹੀ ਸਿੱਟਾ I ਨਾ ਹੀ II ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹਨ।

- Q3 Which one set of letters when sequentially placed in the gaps in the given letter series shall complete it?
- h v _ a _ v b _ h _ b _
- (A) hbvab
(B) bhava
(C) avbhv
(D) vbavh
- Q4 Find the missing letters in the pattern:
- _YZ_Q_XY_P_R
- (A) PXRZQ
(B) XPQRZ
(C) XPRZQ
(D) XZRPR
- Q5 In the following question, select the related letters from the given alternatives.
- AZYB : CXWD :: EVUF : ?
- (A) GTSH
(B) GSTH
(C) GSHT
(D) GTPH
- Q3 ਅੱਖਰਾਂ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਸਮੂਹ ਜਦੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅੱਖਰ ਲੜੀ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲਾਂ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ?
- h v _ a _ v b _ h _ b _
- (A) hbvab
(B) bhava
(C) avbhv
(D) vbavh
- Q4 ਪੈਟਰਨ ਵਿਚਲੇ ਲੁਪਤ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭੋ।
- _YZ_Q_XY_P_R
- (A) PXRZQ
(B) XPQRZ
(C) XPRZQ
(D) XZRPR
- Q5 ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਬੰਧਤ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੋ।
- AZYB : CXWD :: EVUF : ?
- (A) GTSH
(B) GSTH
(C) GSHT
(D) GTPH

- Q6 In a family, H is daughter of A. M, A's sister has a son R and daughter S. C is mother of K. K is brother of H.
- How is H related to C?
- (A) Daughter
(B) Sister
(C) Brother
(D) Mother
- Q7 R, S, T, U, V and W are six family members. W and U are a married couple. V is son of U, who is not the mother of V. T is daughter of W, who is sister of R. S is brother of U.
- How is V related to T?
- (A) Father
(B) Brother
(C) Mother
(D) Sister
- Q8 In the following question, select the odd letter cluster from the given alternatives.
- (A) WSOK
(B) MHCX
(C) FBXT
(D) SOKG
- Q6 ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ, H, A ਦੀ ਸਪੁੱਤਰੀ ਹੈ। M, A ਦੀ ਭੈਣ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਪੁੱਤਰ R ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੁੱਤਰੀ S ਹੈ। C, K ਦੀ ਮਾਤਾ ਹੈ। K, H ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ।
- H ਦਾ C ਨਾਲ ਕੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ?
- (A) ਸਪੁੱਤਰੀ
(B) ਭੈਣ
(C) ਭਰਾ
(D) ਮਾਤਾ
- Q7 R, S, T, U, V ਅਤੇ W ਛੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। W ਅਤੇ U ਇੱਕ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੋੜਾ ਹੈ। V, U ਦਾ ਸਪੁੱਤਰ ਹੈ, ਜੋ V ਦੀ ਮਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। T, W ਦੀ ਸਪੁੱਤਰੀ ਹੈ, ਜੋ R ਦੀ ਭੈਣ ਹੈ। S, U ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ।
- V ਦਾ T ਨਾਲ ਕੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ?
- (A) ਪਿਤਾ
(B) ਭਰਾ
(C) ਮਾਤਾ
(D) ਭੈਣ
- Q8 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੇਮੇਲ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੋ।
- (A) WSOK
(B) MHCX
(C) FBXT
(D) SOKG

Q9 In the following question, select the odd word from the given alternatives.

(A) Lucknow

(B) Ranchi

(C) Patna

(D) Indore

Q9 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੇਮੇਲ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ।

(A) ਲਖਨਊ

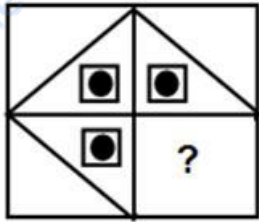
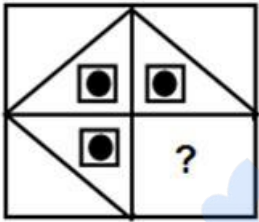
(B) ਰਾਂਚੀ

(C) ਪਟਨਾ

(D) ਇੰਦੌਰ

Q10 Which answer figure will complete the pattern in the question figure?

Q10 ਕਿਹੜਾ ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ?

- (A)
- (B)
- (C)
- (D)

- (A)
- (B)
- (C)
- (D)

Q11 In the following question, select a figure from amongst the four alternatives, which when placed in the question mark of figure would complete the pattern.

(A)

(B)

(C)

(D)

Q12 In a code language, if
‘A @ B’ means ‘A is wife of B’
‘A \$ B’ means ‘A is son of B’
‘A > B’ means ‘A is brother of B’
Which of the following means O is the son of N?
(A) O \$ M @ N
(B) N \$ O > M
(C) M > O @ N
(D) N > O @ M

Q11 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਚਿੱਤਰ ਨੂੰ ਚੁਣੋ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਿੱਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਪੈਟਰਨ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

(A)

(B)

(C)

(D)

Q12 ਇੱਕ ਕੋਡ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ
‘A @ B’ ਦਾ ਮਤਲਬ ‘A, B ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ’
‘A \$ B’ ਦਾ ਮਤਲਬ ‘A, B ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ’
‘A > B’ ਦਾ ਮਤਲਬ ‘A, B ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ’
ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ O, N ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ?
(A) O \$ M @ N
(B) N \$ O > M
(C) M > O @ N
(D) N > O @ M

Q13 In a certain code language, 'BAG' is written as '101' and 'CAB' is written as '37'. How will 'BAD' be written in that code language?

- (A) 65
- (B) 50
- (C) 122
- (D) 82

Q14 In a certain code language, 'N' is written as '28' and 'POT' is written as '323040'. How will 'PET' be written in that code language?

- (A) 321040
- (B) 312040
- (C) 302140
- (D) 302014

Q15 Gaurav walked 12 m towards north, took right turn and walked 15 m. He took a left turn and walked 15 m. He took a left turn and walked 30 m. He again took a left turn and walked 27 m.

How far is he from his initial position?

- (A) 25 m
- (B) 18 m
- (C) 20 m
- (D) 15 m

Q13 ਇੱਕ ਖਾਸ ਕੋਡ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, 'BAG' ਨੂੰ '101' ਅਤੇ 'CAB' ਨੂੰ '37' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਡ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 'BAD' ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ?

- (A) 65
- (B) 50
- (C) 122
- (D) 82

Q14 ਇੱਕ ਖਾਸ ਕੋਡ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, 'N' ਨੂੰ '28' ਅਤੇ 'POT' ਨੂੰ '323040' ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਡ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 'PET' ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ?

- (A) 321040
- (B) 312040
- (C) 302140
- (D) 302014

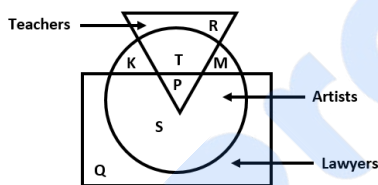
Q15 ਗੌਰਵ ਉੱਤਰ ਵੱਲ 12 m ਤੁਰਿਆ, ਸੱਜੇ ਮੁੜਿਆ ਅਤੇ 15 m ਤੁਰਿਆ। ਉਹ ਖੱਬੇ ਮੁੜਿਆ ਅਤੇ 15 m ਤੁਰਿਆ। ਉਹ ਖੱਬੇ ਮੁੜਿਆ ਅਤੇ 30 m ਤੁਰਿਆ। ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਖੱਬੇ ਮੁੜਿਆ ਅਤੇ 27 m ਤੁਰਿਆ।

ਉਹ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ ਹੈ?

- (A) 25 m
- (B) 18 m
- (C) 20 m
- (D) 15 m

- Q16 From his office, Saurabh went to 30 m to the south. Then he turned east and covered 40 m. Then he turned north and covered 30 m. Finally turning to the west, he covered 20 m.
- How far was he from the starting point?
- (A) 30 m
(B) 20 m
(C) 15 m
(D) 10 m

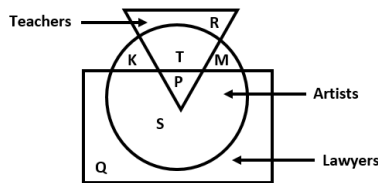
- Q17 From the given options, which part of the figure shows Artists who are Lawyer too?

- (A) T
(B) Q
(C) S
(D) R
- Q18 Select the option that is related to the fourth number in the same way as the first number is related to the second number.
- 729 : 6561 :: ? : 625
- (A) 25
(B) 125
(C) 55
(D) 75

- Q16 ਸੌਰਵ ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ, ਦੱਖਣ ਵੱਲ 30 m ਗਿਆ। ਉਹ ਫਿਰ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਮੁੜਿਆ ਅਤੇ 40 m ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੈਅ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਫਿਰ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਮੁੜਿਆ ਅਤੇ 30 m ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੈਅ ਕੀਤੀ। ਆਖਰਕਾਰ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ 20 m ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੈਅ ਕੀਤੀ।
- ਉਹ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ ਸੀ?
- (A) 30 m
(B) 20 m
(C) 15 m
(D) 10 m

- Q17 ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਹਿੱਸਾ ਉਹਨਾਂ ਕਲਾਕਾਰਾਂ (Artists) ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਕੀਲ (Lawyer) ਵੀ ਹਨ?

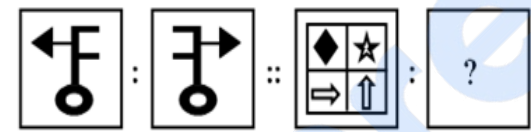
- (A) T
(B) Q
(C) S
(D) R
- Q18 ਉਸ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਚੁਣੋ ਜੋ ਚੌਥੇ ਨੰਬਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾ ਨੰਬਰ ਦਾ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ
- 729 : 6561 :: ? : 625
- (A) 25
(B) 125
(C) 55
(D) 75

Q19 Select the option that can replace the question mark (?) in the following series.

43, 51, 78, 142, 267, ?

- (A) 483
- (B) 375
- (C) 610
- (D) 518

Q20 Find the figure from the answer figure that will replace the question mark (?) from the problem figure.

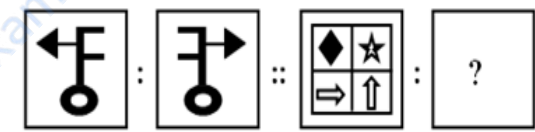
- (A)
- (B)
- (C)
- (D)

Q19 ਉਹ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

43, 51, 78, 142, 267, ?

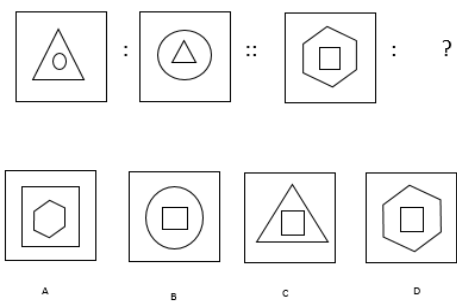
- (A) 483
- (B) 375
- (C) 610
- (D) 518

Q20 ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹ ਚਿੱਤਰ ਪਤਾ ਕਰੋ, ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਆਵੇਗਾ।

- (A)
- (B)
- (C)
- (D)

Q21 Select the correct figure:

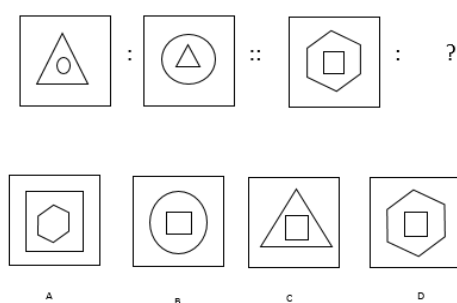
- (A) B
- (B) C
- (C) D
- (D) A

Q22 C, D, P, R, E, G and F are seven members in a family. P is not mother of D but D is son of P. C is married to P. E is the brother of P. F is brother of D. R is daughter of C. G is wife of E.

How R is related to P?

- (A) Father
- (B) Daughter
- (C) Mother
- (D) Sister

Q21 ਸਹੀ ਚਿੱਤਰ ਚੁਣੋ:

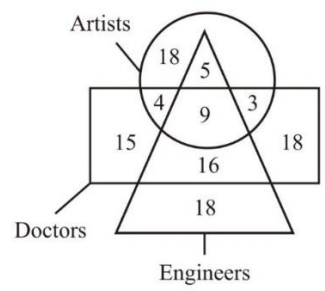
- (A) B
- (B) C
- (C) D
- (D) A

Q22 C, D, P, R, E, G ਅਤੇ F ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। P, D ਦੀ ਮਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ D, P ਦਾ ਸਪੁੱਤਰ ਹੈ। C ਦਾ ਵਿਆਹ P ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। E, P ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ। F, D ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ। R, C ਦੀ ਸਪੁੱਤਰੀ ਹੈ। G, E ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ।

R ਦਾ P ਨਾਲ ਕੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ?

- (A) ਪਿਤਾ
- (B) ਸਪੁੱਤਰੀ
- (C) ਮਾਤਾ
- (D) ਭੈਣ

Q23 How many Engineers are there who are not Doctor?

- (A) 5
- (B) 18
- (C) 23
- (D) 33

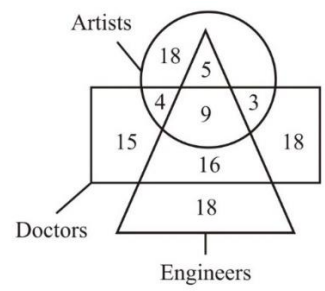
Q24 Praveen walks 50 km towards the north. He turns to the right and walks 24 km. He turns to the left and walks 80 km. He again turns to the left and walks 20 km. Finally, he turns towards the south and walks 150 km. In which direction is the starting point from the finishing point?

- (A) North-East
- (B) North-West
- (C) South-East
- (D) South-West

Q25 It is Monday today. What day will be the next day after 2 days from today?

- (A) Sunday
- (B) Thursday
- (C) Monday
- (D) Friday

Q23 ਕਿੰਨੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (Engineers) ਹਨ ਜੋ ਡਾਕਟਰ (Doctor) ਨਹੀਂ ਹਨ?

- (A) 5
- (B) 18
- (C) 23
- (D) 33

Q24 ਪ੍ਰਵੀਨ ਉੱਤਰ ਵੱਲ 50 km ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਮੁੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 24 km ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਮੁੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 80 km ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਫਿਰ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਮੁੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 20 km ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਮੁੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 150 km ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਪਤੀ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਅਰੰਭ ਬਿੰਦੂ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੈ?

- (A) ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬ
- (B) ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮ
- (C) ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬ
- (D) ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮ

Q25 ਅੱਜ ਸੋਮਵਾਰ ਹੈ। ਅੱਜ ਤੋਂ 2 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲਾ ਦਿਨ ਕਿਹੜਾ ਹੋਵੇਗਾ?

- (A) ਐਤਵਾਰ
- (B) ਵੀਰਵਾਰ
- (C) ਸੋਮਵਾਰ
- (D) ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ

Q26 The question below consists of a question and two statements numbered I and II given below it. You have to decide whether the data provided in the statements are sufficient to answer the question. Read both the statements and give answer:

In which direction is Shekhar facing?

I- In the early morning Shekhar was standing in front of a puppet and the shadow of the puppet was falling to the right of Shekhar.

II- In the early morning Shekhar was standing on the ground. His shadow was falling behind him when he turned to his left.

(A) If the data in statement I alone are sufficient to answer the question, while the data in statement II alone are not sufficient to answer the question

(B) If the data in statement II alone are sufficient to answer the question, while the data in statement I alone are not sufficient to answer the question

(C) If the data given in both statements, statement I alone and statement II alone are independently sufficient to answer the question

(D) If the data given in both statements I and II together are not sufficient to answer the question

Q26 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨੰਬਰ I ਅਤੇ II ਲਿਖੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਡਾਟਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਦੋਵੇਂ ਬਿਆਨ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦਿਓ:

ਸ਼ੇਖਰ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ?

I- ਸਵੇਰੇ ਤੜਕੇ ਸ਼ੇਖਰ ਕਿਸੇ ਕਠਪੁਤਲੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਠਪੁਤਲੀ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਸ਼ੇਖਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ।

II- ਸਵੇਰੇ ਤੜਕੇ ਸ਼ੇਖਰ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜਿਆ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਉਸਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ।

(A) ਜੇ ਇਕੱਲੇ ਬਿਆਨ I ਵਿਚਲਾ ਡਾਟਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਬਿਆਨ II ਵਿਚਲਾ ਡਾਟਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

(B) ਜੇ ਇਕੱਲੇ ਬਿਆਨ II ਵਿਚਲਾ ਡਾਟਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਬਿਆਨ I ਵਿਚਲਾ ਡਾਟਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

(C) ਜੇ ਦੋਵਾਂ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਡਾਟਾ, ਇਕੱਲਾ ਬਿਆਨ I ਅਤੇ ਇਕੱਲਾ ਬਿਆਨ II ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ

(D) ਜੇ ਦੋਵੇਂ ਬਿਆਨਾਂ I ਅਤੇ II ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਡਾਟਾ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

Q27 The question below consists of a question and two statements numbered I and II given below it. You have to decide whether the data provided in the statements are sufficient to answer the question. Read both the statements and give answer:

Who among Rakesh, Mukesh, Amit, Nitin and Sumit is the lightest?

- I- Amit is heavier than Mukesh and Sumit but lighter than Nitin.
- II- Nitin is not heaviest.
- (A) If the data in statement I alone are sufficient to answer the question, while the data in statement II alone are not sufficient to answer the question
- (B) If the data in statement II alone are sufficient to answer the question, while the data in statement I alone are not sufficient to answer the question
- (C) If the data given in both statements, statement I alone and statement II alone are independently sufficient to answer the question
- (D) If the data given in both statements I and II together are not sufficient to answer the question

Q27 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨੰਬਰ I ਅਤੇ II ਲਿਖੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਡਾਟਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਦੋਵੇਂ ਬਿਆਨ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦਿਓ:

ਰਾਕੇਸ਼, ਮੁਕੇਸ਼, ਅਮਿਤ, ਨਿਤਿਨ ਅਤੇ ਸੁਮਿਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਦਾ ਭਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ?

- I - ਅਮਿਤ ਦਾ ਭਾਰ ਮੁਕੇਸ਼ ਅਤੇ ਸੁਮਿਤ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਪਰ ਨਿਤਿਨ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੈ।
- II - ਨਿਤਿਨ ਦਾ ਭਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- (A) ਜੇ ਇਕੱਲੇ ਬਿਆਨ I ਵਿਚਲਾ ਡਾਟਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਬਿਆਨ II ਵਿਚਲਾ ਡਾਟਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
- (B) ਜੇ ਇਕੱਲੇ ਬਿਆਨ II ਵਿਚਲਾ ਡਾਟਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਬਿਆਨ I ਵਿਚਲਾ ਡਾਟਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
- (C) ਜੇ ਦੋਵਾਂ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਡਾਟਾ, ਇਕੱਲਾ ਬਿਆਨ I ਅਤੇ ਇਕੱਲਾ ਬਿਆਨ II ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ
- (D) ਜੇ ਦੋਵੇਂ ਬਿਆਨਾਂ I ਅਤੇ II ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਡਾਟਾ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

Q28 There are seven persons, namely Annu, Anil, Amita, Ankit, Amit, Anita and Ankita. They like different types of colours from blue, red, white, black, pink, yellow and orange, but not necessarily in the same order. Each of them has a different profession, namely DM, SP, SO, CO, DGP, SSP and SI but not necessarily in the same order.

Annu does not like orange colour. The SP likes blue colour. Amita and Anita like blue and yellow, though not necessarily in that order. Anil is a DGP. The person who likes orange colour is an SI. The SO and the DGP like white and pink colour, though not necessarily in the same order. Anita is an SSP. The one who likes pink colour, is a DGP. Ankita who likes black colour, is not an SSP. Annu is not an SI. Amit, a DM, like red colour. The CO likes black colour. The one who likes white colour is an SO.

Which of the following statements is true?

- (A) SO likes black colour
- (B) Amita is an SSP
- (C) SI likes orange colour
- (D) One who likes black colour is a SO

Q28 ਅੰਨੂ, ਅਨਿਲ, ਅਮਿਤਾ, ਅੰਕਿਤ, ਅਮਿਤ, ਅਨੀਤਾ ਅਤੇ ਅੰਕਿਤਾ ਨਾਮ ਦੇ ਸੱਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੀਲਾ, ਲਾਲ, ਚਿੱਟਾ, ਕਾਲਾ, ਗੁਲਾਬੀ, ਪੀਲਾ ਅਤੇ ਸੰਤਰੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੰਗ ਪਸੰਦ ਹਨ ਪਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਹੋਣ। ਹਰੇਕ ਦਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੇਸ਼ਾ ਜਿਵੇਂ DM, SP, SO, CO, DGP, SSP ਅਤੇ SI ਹੈ, ਪਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਹੋਣ।

ਅੰਨੂ ਨੂੰ ਸੰਤਰੀ ਰੰਗ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। SP ਨੂੰ ਨੀਲਾ ਰੰਗ ਪਸੰਦ ਹੈ। ਅਮਿਤਾ ਅਤੇ ਅਨੀਤਾ ਨੂੰ ਨੀਲਾ ਅਤੇ ਪੀਲਾ ਰੰਗ ਪਸੰਦ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਇਸੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਹੋਣ। ਅਨਿਲ DGP ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਤਰੀ ਰੰਗ ਪਸੰਦ ਹੈ, ਉਹ SI ਹੈ। SO ਅਤੇ DGP ਨੂੰ ਚਿੱਟਾ ਅਤੇ ਗੁਲਾਬੀ ਰੰਗ ਪਸੰਦ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਹੋਣ। ਅਨੀਤਾ SSP ਹੈ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਗੁਲਾਬੀ ਰੰਗ ਪਸੰਦ ਹੈ, ਉਹ DGP ਹੈ। ਅੰਕਿਤਾ ਜਿਸਨੂੰ ਕਾਲਾ ਰੰਗ ਪਸੰਦ ਹੈ, SSP ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੰਨੂ SI ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਮਿਤ ਜੋ ਇੱਕ DM ਹੈ, ਨੂੰ ਲਾਲ ਰੰਗ ਪਸੰਦ ਹੈ। CO ਨੂੰ ਕਾਲਾ ਰੰਗ ਪਸੰਦ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਚਿੱਟਾ ਰੰਗ ਪਸੰਦ ਹੈ, SO ਹੈ।

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸੱਚ ਹੈ ?

- (A) SO ਨੂੰ ਕਾਲਾ ਰੰਗ ਪਸੰਦ ਹੈ
- (B) ਅਮਿਤਾ SSP ਹੈ
- (C) SI ਨੂੰ ਸੰਤਰੀ ਰੰਗ ਪਸੰਦ ਹੈ
- (D) ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਕਾਲਾ ਰੰਗ ਪਸੰਦ ਹੈ, SO ਹੈ

Q29 If all the digits in the number '6231732548' are arranged in ascending order, then how many digits remain in the same place?

- (A) One
- (B) Two
- (C) Three
- (D) Four

Q30 In the following question, select the number which can be placed at the sign of question mark (?) from the given alternatives.

18	2	19	15
5	6	3	6
98	?	65	98

- (A) 24
- (B) 20
- (C) 28
- (D) 32

Q29 ਜੇਕਰ ਸੰਖਿਆ '6231732548' ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿੰਨੇ ਅੰਕ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ?

- (A) One
- (B) Two
- (C) Three
- (D) Four

Q30 ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਸੰਖਿਆ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ।

18	2	19	15
5	6	3	6
98	?	65	98

- (A) 24
- (B) 20
- (C) 28
- (D) 32

Q31 Identify the diagram that best represents the relationship among the given classes.

Q31 ਉਸ ਡਾਇਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ ਜੋ ਹੇਠ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

District, State, Country.

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਰਾਜ, ਦੇਸ਼

(A)

(B)

(C)

(D)

(A)

(B)

(C)

(D)

Q32 The calendar of the year 2005 was used before in the year _____.

Q32 ਸਾਲ 2005 ਦਾ ਕੈਲੰਡਰ ਇਸਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਲ _____ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

- (A) 1993

(B) 1994

(C) 1998

(D) 1999
- (A) 1993

(B) 1994

(C) 1998

(D) 1999

- Q33 In the following question, select the odd letter/letters from the given alternatives.
- (A) YQTL
(B) BTWP
(C) DVYQ
(D) PHKC
- Q34 In the following question, select the related letter pair from the given alternatives.
- LTF : OGU :: ?
- (A) CRV : XIF
(B) TQM : GLN
(C) NJX : MQB
(D) EUW : VFD
- Q35 From the given alternatives, select the word which CANNOT be formed using the letters of the given word.
- IMMEDIATELY
- (A) DATE
(B) DIAMETER
(C) LATE
(D) MEDIA
- Q33 ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੇਮੇਲ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।
- (A) YQTL
(B) BTWP
(C) DVYQ
(D) PHKC
- Q34 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੱਖਰਾਂ ਦੇ ਜੋੜੇ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।
- LTF : OGU :: ?
- (A) CRV : XIF
(B) TQM : GLN
(C) NJX : MQB
(D) EUW : VFD
- Q35 ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ ਜੋ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।
- IMMEDIATELY
- (A) DATE
(B) DIAMETER
(C) LATE
(D) MEDIA

Passage (Q36 to Q40) Study the given table to answer the questions that follow.

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਾਰਣੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੋ।

The table shows the number of students of different classes of a school participating in different sports activities.

ਸਾਰਣੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਡਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

Class → Sports Activity ↓	VIII	IX	X	XI	XII
Swimming	8	15	14	19	14
Cricket	12	15	11	19	18
Lawn Tennis	13	11	8	7	16
Badminton	20	10	7	6	9
Football	12	10	16	16	10

ਕਲਾਸ → ਖੇਡ ਗਤੀਵਿਧੀ ↓	VIII	IX	X	XI	XII
ਤੈਰਾਕੀ	8	15	14	19	14
ਕ੍ਰਿਕੇਟ	12	15	11	19	18
ਲਾਅਨ ਟੈਨਿਸ	13	11	8	7	16
ਬੈਡਮਿੰਟਨ	20	10	7	6	9
ਫੁੱਟਬਾਲ	12	10	16	16	10

- Q36 In which sports activity is the participation from class X the least?

Q36 ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੋਂ ਕਿਹੜੀ ਖੇਡ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਹੈ?
- (A) Cricket

(A) ਕ੍ਰਿਕੇਟ
- (B) Lawn Tennis

(B) ਲਾਅਨ ਟੈਨਿਸ
- (C) Badminton

(C) ਬੈਡਮਿੰਟਨ
- (D) Swimming

(D) ਤੈਰਾਕੀ
- Q37 In which sports activity did the least number of students participate?

Q37 ਕਿਸ ਖੇਡ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ?
- (A) Swimming

(A) ਤੈਰਾਕੀ
- (B) Football

(B) ਫੁੱਟਬਾਲ
- (C) Lawn Tennis

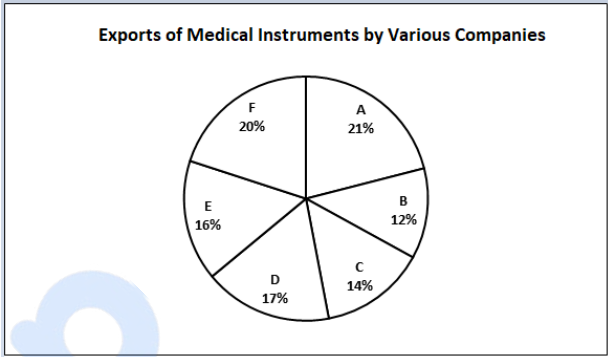
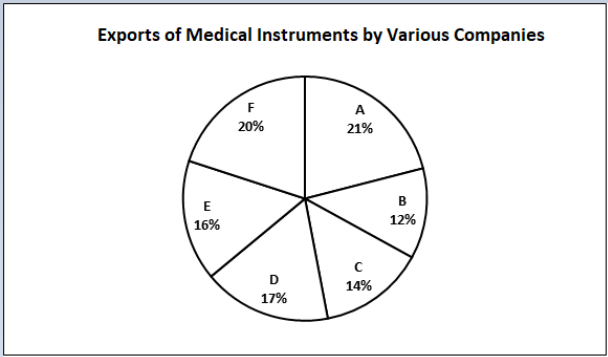
(C) ਲਾਅਨ ਟੈਨਿਸ
- (D) Badminton

(D) ਬੈਡਮਿੰਟਨ

- Q38 From which class is a minimum number of students participating in these sports activities?
- (A) VIII
(B) IX
(C) X
(D) XI
- Q39 What is the ratio of the total number of students participating in cricket to that of badminton from classes VIII, X, XI and XII?
- (A) 5 : 4
(B) 8 : 5
(C) 10 : 7
(D) 9 : 8
- Q40 What is the difference between the total number of students participating in three sports badminton, football and cricket and the total number of students participating in two sports swimming and lawn tennis?
- (A) 43
(B) 58
(C) 66
(D) 71
- Q38 ਇਹਨਾਂ ਖੇਡ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਿਸ ਜਮਾਤ ਤੋਂ ਭਾਗ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ?
- (A) VIII
(B) IX
(C) X
(D) XI
- Q39 VIII, X, XI ਅਤੇ XII ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਤੋਂ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀਨਾਂ ਹੈ?
- (A) 5 : 4
(B) 8 : 5
(C) 10 : 7
(D) 9 : 8
- Q40 ਤਿੰਨ ਖੇਡਾਂ ਬੈਡਮਿੰਟਨ, ਫੁੱਟਬਾਲ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਕਟ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਅਤੇ ਦੋ ਖੇਡਾਂ ਤੈਰਾਕੀ ਅਤੇ ਲਾਅਨ ਟੈਨਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕੀਨਾਂ ਅੰਤਰ ਹੈ?
- (A) 43
(B) 58
(C) 66
(D) 71

Passage (Q41 to Q45) Study the given pie-chart and answer the questions that follow.

The pie-chart represents the exports of different medical instruments by six different companies during the year 2021. The total value of exports was ₹68 lakh.

[ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਯੰਤਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਯਾਤ]

- Q41

Total exports of which of the following three companies is exactly half of the total export by all the six companies during 2021?

(A)

A, C and F

(B)

C, E and F

(C)

E, D, and A

(D)

E, B and D
- Q42

What is the difference in the value of exports by D and E?

(A)

₹34,000

(B)

₹46,000

(C)

₹58,000

(D)

₹68,000
- Q41

ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਤਿੰਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਦੀ ਕੁੱਲ ਨਿਰਯਾਤ 2021 ਦੌਰਾਨ ਸਾਰੀਆਂ ਛੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੁੱਲ ਨਿਰਯਾਤ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹੈ?

(A)

A, C and F

(B)

C, E and F

(C)

E, D, and A

(D)

E, B and D
- Q42

D ਅਤੇ E ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਯਾਤ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਕੀਨਾਂ ਅੰਤਰ ਹੈ?

(A)

₹34,000

(B)

₹46,000

(C)

₹58,000

(D)

₹68,000

- Q43 What is the value of total exports during 2021 by A, C and E taken together?
- (A) ₹26.85 lakh
(B) ₹34.68 lakh
(C) ₹36.75 lakh
(D) ₹40.25 lakh
- Q43 A, C ਅਤੇ E ਦੁਆਰਾ 2021 ਦੌਰਾਨ ਕੁੱਲ ਨਿਰਯਾਤ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀਨਾਂ ਹੈ?
- (A) ₹26.85 ਲਾਖ
(B) ₹34.68 ਲਾਖ
(C) ₹36.75 ਲਾਖ
(D) ₹40.25 ਲਾਖ
- Q44 What is the difference between the total value of exports by A and F together and the total value of export by C and D together?
- (A) ₹5.5 lakh
(B) ₹5.8 lakh
(C) ₹6.8 lakh
(D) ₹7.5 lakh
- Q44 A ਅਤੇ F ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਯਾਤ ਦੇ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ ਅਤੇ C ਅਤੇ D ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਯਾਤ ਦੇ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਕੀਨਾਂ ਅੰਤਰ ਹੈ?
- (A) ₹5.5 ਲਾਖ
(B) ₹5.8 ਲਾਖ
(C) ₹6.8 ਲਾਖ
(D) ₹7.5 ਲਾਖ
- Q45 What is the value of exports by B during 2021?
- (A) ₹7.55 lakh
(B) ₹8.16 lakh
(C) ₹8.34 lakh
(D) ₹8.98 lakh
- Q45 2021 ਦੌਰਾਨ B ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਯਾਤ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ?
- (A) ₹7.55 ਲਾਖ
(B) ₹8.16 ਲਾਖ
(C) ₹8.34 ਲਾਖ
(D) ₹8.98 ਲਾਖ

Passage (Q46 to Q50) Article 52 to Article 61 of the constitution deals with the duties, powers and responsibilities of the president of India. Article 52 and 53 states that there shall be a president of India, and he is the executive head of nation and these executive powers vested on him will be exercised either directly or through officers' subordinate to him in accordance with this constitution.

Article 54 and Article 55 deals with the process of election of the president. The President is indirectly elected by an electoral college comprising the Parliament of India (both houses) and the Legislative Assemblies of each of India's states and territories, who themselves are all directly elected. According to article 56, once a person is elected as the president of India, he shall hold the office for a term of five years, and there is provision under the article which allows the president to resign from the position by addressing a letter to the vice president under his hand, willingness to resign. Apart from this, a president can be removed for the violation of the constitution by the process of Impeachment. And this is so called process of Impeachment is discussed under Article 61 of the

ਅਨੁਛੇਦ 52 ਤੋਂ ਅਨੁਛੇਦ 61 ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 52 ਅਤੇ 53 ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੁਖੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਨਿਹਿਤ ਇਹ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਅਨੁਛੇਦ 54 ਅਤੇ ਅਨੁਛੇਦ 55 ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਸਦ (ਦੋਵੇਂ ਸਦਨ) ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਰੇਕ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਚੋਣਕਾਰ ਕਾਲਜ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਖੁਦ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਨੁਛੇਦ 56 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਛੇਦ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਕੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਹੇਠ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਦੀ ਇੱਛਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਹਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਮਹਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਇਸ ਅਖੌਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਨੁਛੇਦ 61 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੇ ਮਹਾਦੇਸ਼ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ

constitution. Violation of the Constitution is the only ground for Impeachment of President. The Impeachment charges can be initiated in either of the houses of the Parliament with at least one-fourth members of that house signing the charges and later a min. 14 days notice should be given to the President. Then one house should pass this resolution with a majority of two-thirds of the total membership of the house and then send it to the other house. The second house should investigate the charges and President will be given the right to appear and to be represented at such an investigation to prove his innocence. If the second house also passes the resolution with two-thirds majority of the total membership of the house, then the President stands impeached from that date. According Article 58, for being elected as president of the nation, there are a set of conditions which has to be satisfied, such as, the person should be a citizen of India, should have completed the age of 35 and he should be qualified for election as a member of the house of the people and further, he shall not hold any office of profit under the Government of India, or any state or under any local or other authority under the control of the said

ਆਧਾਰ ਹੈ। ਮਹਾਂਦੋਸ਼ ਸੰਸਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਅਰੰਭ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਸਦਨ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ-ਚੌਥਾਈ ਮੈਂਬਰ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਿੰਟ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ 14 ਦਿਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਫਿਰ ਇੱਕ ਸਦਨ ਇਸ ਮਤੇ ਨੂੰ ਸਦਨ ਦੇ ਕੁੱਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਦੂਜੇ ਸਦਨ ਨੂੰ ਭੇਜੇ। ਦੂਜੇ ਸਦਨ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬੇਗੁਨਾਹੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਦੂਸਰਾ ਸਦਨ ਵੀ ਸਦਨ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ 'ਤੇ ਮਹਾਂਦੋਸ਼ ਚੱਲਾਯਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 58 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਲਈ, ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਵਿਅਕਤੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, 35 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਚੋਣ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਦਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ, ਉਹ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਉਕਤ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਅਧੀਨ ਲਾਭ ਦਾ ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਨਹੀਂ ਸੰਭਾਲੇਗਾ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਅਨੁਛੇਦ 59 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਲਾਭਾਂ, ਭੱਤਿਆਂ

governments. Once elected as the president, the person will be entitled to all privileges, benefits, emoluments and allowances mentioned under article 59, as long as he continues in the position.

Judicial Powers

The primary duty of the President is to preserve, protect and defend the constitution and the law of India per Article 60. The President appoints the Chief Justice of the Union Judiciary and other judges on the advice of the Chief Justice. He dismisses the judges if and only if the two Houses of the Parliament pass resolutions to that effect by a two-thirds majority of the members present. The President has the power to grant pardons, reprieves or remissions of punishment to any person who has been convicted by a Court of Law. Apart from these powers, the president enjoys 'Emergency Powers' and whereby the president can declare National, State and Financial Emergency under Articles 352, 356 and 360 respectively. From the constitutional provisions and the scenario, it is clear that a wide range of powers, privileges and duties are conferred up on the president.

ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਕਰਤੱਵ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 60 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਦਨ ਮੌਜੂਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਬਹੁਮਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ੀ, ਰਾਹਤ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ 'ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ' ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਛੇਦ 352, 356 ਅਤੇ 360 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

- Q46 _____ Article of the Constitution deals with the Election of President of India.
- (A) 51-52
- (B) 52-53
- (C) 53-54
- (D) 54-55
- Q46 _____ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।
- (A) 51-52
- (B) 52-53
- (C) 53-54
- (D) 54-55
- Q47 The president, the person will be entitled to all privileges, benefits, emoluments and allowances mentioned under article _____ as long as he continues in the position.
- (A) 58
- (B) 59
- (C) 60
- (D) 61
- Q47 ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਨੁਛੇਦ _____ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਲਾਭਾਂ, ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।
- (A) 58
- (B) 59
- (C) 60
- (D) 61

Q48 The electoral college that elects the President is made up of all the following, except _____.

- (A) Lok Sabha Members
- (B) Rajya Sabha Members
- (C) Members of the Indian Administrative Services
- (D) Members of Legislative Assemblies

Q49 _____ Article Defines the Primary duty of the President.

- (A) 40
- (B) 50
- (C) 60
- (D) 70

Q50 What is the term of the office of the president?

- (A) 4 years
- (B) 5 years
- (C) 6 years
- (D) 3 years

Q48 ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਲੈਕਟੋਰਲ ਕਾਲਜ _____ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

- (A) ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ
- (B) ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ
- (C) ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ
- (D) ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ

Q49 _____ ਅਨੁਛੇਦ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਕਰਤੱਵ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

- (A) 40
- (B) 50
- (C) 60
- (D) 70

Q50 ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਕੀਨੀ ਹੈ?

- (A) 4 ਸਾਲ
- (B) 5 ਸਾਲ
- (C) 6 ਸਾਲ
- (D) 3 ਸਾਲ

DIGITAL LITERACY & COMPUTER AWARENESS

- Q51 With respect to computer processing speed, what is the full form of MIPS?

(A) Millions of Instructions Per Second

(B) Millions of Instructions Per Speed

(C) Millions of Instructions Per Signal

(D) Millions of Instructions Per Symbol
- Q51 ਕੰਪਿਊਟਰ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਸਪੀਡ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, MIPS ਦਾ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਕੀ ਹੈ?

(A) ਮਿਲੀਅਨਸ ਔਫ ਇੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਪਰ ਸੈਕਿੰਡਸ (Millions of Instructions Per Second)

(B) ਮਿਲੀਅਨਸ ਔਫ ਇੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਪਰ ਸਪੀਡ (Millions of Instructions Per Speed)

(C) ਮਿਲੀਅਨਸ ਔਫ ਇੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਪਰ ਸਿਗਨਲ (Millions of Instructions Per Signal)

(D) ਮਿਲੀਅਨਸ ਔਫ ਇੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਪਰ ਸਿੰਬਲ (Millions of Instructions Per Symbol)
- Q52 The _____ enables a computer system to supply information to outside world in human acceptable form.

(A) input unit

(B) storage unit

(C) ALU

(D) output unit
- Q52 _____ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਤੋਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਿਸਟਮ ਲਈ ਡਾਟਾ ਅਤੇ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਫੀਡਿੰਗ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

(A) ਇਨਪੁਟ ਯੂਨਿਟ

(B) ਸਟੋਰੇਜ ਯੂਨਿਟ

(C) ALU

(D) ਆਊਟਪੁਟ ਯੂਨਿਟ

Q53 Match the following functions of computer system with its description.

	Function		Description
I	Inputting	1	Saving data and instruction to make them readily available for initial or additional processing.
II	Storing	2	Directing the manner and sequence in which system performs operation.
III	Controlling	3	Enter the data and instruction into a computer system.

- (A) I-3, II-1, III-2
- (B) I-3, II-2, III-1
- (C) I-1, II-2, III-3
- (D) I-2, II-1, III-3

Q54 Through which tab can you change Page Orientation in Microsoft Word?

- (A) Insert
- (B) Page Layout
- (C) References
- (D) Review

Q53 ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਵਰਣਨ ਨਾਲ ਮਿਲਾਓ।

	ਫੰਕਸ਼ਨ		ਵਰਣਨ
I	ਇਨਪੁਟਿੰਗ	1	ਸੁਰੂਆਤੀ ਜਾਂ ਵਾਧੂ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਡਾਟਾ ਅਤੇ ਹਿਦਾਇਤ ਸੇਵ ਕਰਨਾ
II	ਸਟੋਰਿੰਗ	2	ਉਸ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਸਟਮ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।
III	ਕੰਟਰੋਲਿੰਗ	3	ਡਾਟਾ ਅਤੇ ਹਿਦਾਇਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਨਾ।

- (A) I-3, II-1, III-2
- (B) I-3, II-2, III-1
- (C) I-1, II-2, III-3
- (D) I-2, II-1, III-3

Q54 ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਟੈਬ ਰਾਹੀਂ ਮਾਈਕ੍ਰੋਸੌਫਟ ਵਰਡ ਵਿੱਚ ਪੇਜ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹੋ?

- (A) ਇਨਸਰਟ (Insert)
- (B) ਪੇਜ ਲੇਆਉਟ (Page Layout)
- (C) ਰੇਫਰੈਂਸ (References)
- (D) ਰੀਵਿਊ (Review)

- Q55 The disk access time depends on which of the following parameters.
- Seek time
 - Latency
 - Transfer rate
- I and II
 - II and III
 - I and III
 - I, II and III
- Q55 ਡਿਸਕ ਐਕਸੈਸ ਟਾਈਮ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਪੈਰਾਮੀਟਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
- ਸੀਕ ਟਾਈਮ
 - ਲੈਟੈਂਸੀ
 - ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਰੇਟ
- I ਅਤੇ II
 - II ਅਤੇ III
 - I ਅਤੇ III
 - I, II ਅਤੇ III
- Q56 Which of the following statement is true about dot matrix printer?
- Non-impact printer
 - Produces carbon copies
 - Character printer
- I and II
 - II and III
 - I and III
 - I, II and III
- Q56 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਡਾਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਹੈ?
- ਨਾਨ-ਇੰਪੈਕਟ ਪ੍ਰਿੰਟਰ
 - ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਪੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ
 - ਕਰੈਕਟਰ ਪ੍ਰਿੰਟਰ
- I ਅਤੇ II
 - II ਅਤੇ III
 - I ਅਤੇ III
 - I, II ਅਤੇ III
- Q57 A magnetic tape consists of horizontal row is called _____.
- tuples
 - channels
 - lines
 - sectors
- Q57 ਇੱਕ ਮੈਗਨੈਟਿਕ ਟੇਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੇਟਵੀਂ ਲਾਇਨ ਨੂੰ _____ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਟਿਊਪਲ
 - ਚੈਨਲ
 - ਲਾਇਨ
 - ਸੈਕਟਰ

- Q58 Which of the following is an output device?
- (A) Microphone
(B) Camera
(C) Projector
(D) OCR
- Q59 How can we enter data in charts in MS PowerPoint?
- (A) Directly enter data into charts
(B) Create a template and enter data in it
(C) Type it in word document that comes with Edit Chart option
(D) Type it in excel spreadsheet that comes with Edit Chart option
- Q60 In MS Word 2019, 'b * t' is used in a wildcard search. Which of the following search results will be shown?
- I. but
II. boot
III. burst
(A) I and II
(B) II and III
(C) I and III
(D) I, II and III
- Q58 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਇੱਕ ਆਉਟਪੁੱਟ ਡਿਵਾਇਸ (output device) ਹੈ?
- (A) ਮਾਈਕ੍ਰੋਫੋਨ (Microphone)
(B) ਕੈਮਰਾ (Camera)
(C) ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਰ (Projector)
(D) OCR
- Q59 ਅਸੀਂ MS ਪਾਵਰਪੁਆਇੰਟ ਵਿੱਚ ਚਾਰਟ ਵਿੱਚ ਡਾਟਾ ਕਿਵੇਂ ਐਂਟਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ?
- (A) ਚਾਰਟ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਡਾਟਾ ਐਂਟਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ
(B) ਇੱਕ ਟੈਂਪਲੇਟ ਬਣਾਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਡਾਟਾ ਐਂਟਰ ਕਰਾਂਗੇ
(C) ਇਸਨੂੰ ਵਰਡ ਡੋਕੂਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਟਾਈਪ ਕਰਾਂਗੇ ਜੋ ਐਡਿਟ ਚਾਰਟ ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ
(D) ਇਸਨੂੰ ਐਕਸਲ ਸਪ੍ਰੈਡਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਟਾਈਪ ਕਰਾਂਗੇ ਜੋ ਐਡਿਟ ਚਾਰਟ ਐਪਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ
- Q60 MS WORD 2019 ਵਿੱਚ ਵਾਈਲਡਕਾਰਡ ਖੋਜ (wildcard search) ਵਿੱਚ 'b * t' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਖੋਜ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ?
- I. ਬਟ (but)
II. ਬੂਟ (boot)
III. ਬਰੱਸਟ (burst)
(A) I ਅਤੇ II
(B) II ਅਤੇ III
(C) I ਅਤੇ III
(D) I, II ਅਤੇ III

- Q61 In MS Excel 2019, which shortcut key is used to get the open options?
- (A) Alt + O
(B) Ctrl + O
(C) Shift + P
(D) Ctrl + P
- Q62 Print Area icon is found in which tab of MS Excel 2019?
- (A) Page Layout
(B) Insert
(C) Data
(D) Review
- Q63 _____ is an input device.
- (A) Magnetic Input Character Recognition
(B) Magnetic Input Camera Recognition
(C) Magnetic Ink Character Recognition
(D) Magnetic Ink Camera Recognition
- Q64 A _____ uses a light-touchy indicator to choose objects on a presentation screen.
- (A) scanner
(B) microphone
(C) light pen
(D) speaker
- Q61 MS ਐਕਸਲ 2019 ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਸ਼ਾਰਟਕੱਟ ਕੁੰਜੀ (shortcut key) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
- (A) Alt + O
(B) Ctrl + O
(C) Shift + P
(D) Ctrl + P
- Q62 MS Excel 2019 ਦੇ ਕਿਸ ਟੈਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਟ ਏਰੀਆ ਆਈਕਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ?
- (A) ਪੇਜ ਲੇਆਉਟ (Page Layout)
(B) ਇਨਸਰਟ (Insert)
(C) ਡਾਟਾ (Data)
(D) ਰੀਵਿਊ (Review)
- Q63 _____ ਇੱਕ ਇਨਪੁਟ ਡਿਵਾਇਸ ਹੈ।
- (A) ਮੈਗਨੇਟਿਕ ਇਨਪੁੱਟ ਕਰੈਕਟਰ ਰੇਕਿਗਨਿਸ਼ਨ
(B) ਮੈਗਨੇਟਿਕ ਇਨਪੁੱਟ ਕੈਮਰਾ ਰੇਕਿਗਨਿਸ਼ਨ
(C) ਮੈਗਨੇਟਿਕ ਇੰਕ ਕਰੈਕਟਰ ਰੇਕਿਗਨਿਸ਼ਨ
(D) ਮੈਗਨੇਟਿਕ ਇੰਕ ਕੈਮਰਾ ਰੇਕਿਗਨਿਸ਼ਨ
- Q64 ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ (presentation) ਸਕ੍ਰੀਨ 'ਤੇ ਔਬਜੈਕਟ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ _____ ਹਲਕੇ-ਸਪਰਸ਼ ਸੰਕੇਤਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- (A) ਸਕੈਨਰ
(B) ਮਾਈਕ੍ਰੋਫੋਨ
(C) ਲਾਇਟ ਪੈਨ
(D) ਸਪੀਕਰ

Q65 In MS PowerPoint 2019, which of the following pair/s of function – tabs is/are correct?

- I. Themes – Design
- II. Notes Page – View

- (A) Only I
- (B) Only II
- (C) Both I and II
- (D) Neither I nor II

Q66 Which of the following is/are the examples of asymmetric encryption methods?

- (i) Data Encryption Standard (DES)
- (ii) Advanced Encryption Standard (AES)
- (iii) Rivest – Shamir – Adleman (RSA)
- (iv) Public Key Infrastructure (PKI)

- (A) Only (i), (ii) and (iv)
- (B) Only (ii), (iii) and (iv)
- (C) Only (i) and (ii)
- (D) Only (iii) and (iv)

Q65 MS PowerPoint 2019 ਵਿੱਚ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਫੰਕਸ਼ਨ-ਟੈਬ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਜੋੜਾ ਸਹੀ ਹੈ?

- I. ਥੀਮਸ (Themes) – ਡਿਜ਼ਾਇਨ (Design)
- II. ਨੋਟਸ ਪੇਜ (Notes Page) – ਵਿਊ (View)

- (A) ਸਿਰਫ਼ I
- (B) ਸਿਰਫ਼ II
- (C) I ਅਤੇ II ਦੋਵੇਂ
- (D) ਨਾ ਤਾਂ I ਨਾ ਹੀ II

Q66 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜੇ ਅਸਮਿਟਰਿਕ (ਬੇਮੇਲ) ਇਨਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ/ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣ/ਣਾਂ ਹਨ?

- (i) ਡਾਟਾ ਇਨਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਸਟੈਂਡਰਡ (DES)
- (ii) ਐਡਵਾਂਸ ਇਨਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਸਟੈਂਡਰਡ (AES)
- (iii) ਰਿਵੈਸਟ-ਸ਼ਮੀਰ-ਅਡਲਮੈਨ (RSA)
- (iv) ਪਬਲਿਕ ਕੀ (key) ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ (PKI)

- (A) ਕੇਵਲ (i), (ii) ਅਤੇ (iv)
- (B) ਕੇਵਲ (ii), (iii) ਅਤੇ (iv)
- (C) ਕੇਵਲ (i) ਅਤੇ (ii)
- (D) ਕੇਵਲ (iii) ਅਤੇ (iv)

- Q67 Which of the following command is used to rename a file in Unix?
- (A) cp
- (B) rm
- (C) mv
- (D) ls
- Q67 ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਕਮਾਂਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਯੂਨਿਕਸ (Unix) ਵਿੱਚ ਫ਼ਾਈਲ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲਣ (rename) ਦੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
- (A) cp
- (B) rm
- (C) mv
- (D) ls
- Q68 What is the full form of SIP in VoIP?
- (A) Session Initiation Protocol
- (B) Secret Initiation Protocol
- (C) Session Initial Protocol
- (D) Session Incremental Protocol
- Q68 VoIP ਵਿੱਚ SIP ਦਾ ਪੂਰਾ ਰੂਪ ਕੀ ਹੈ?
- (A) ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ
- (B) ਗੁਪਤ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ
- (C) ਸੈਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ
- (D) ਸੈਸ਼ਨ ਇਨਕਰੀਮੈਂਟਲ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ
- Q69 Amount of data that a network connection can transfer per unit of time is known as _____.
- (A) Narrow width
- (B) Bandwidth
- (C) Voice-band
- (D) Broadband
- Q69 ਡੇਟਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਜੋ ਇੱਕ ਨੈੱਟਵਰਕ ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ ਸਮੇਂ ਦੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ _____ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- (A) ਤੰਗ ਚੌੜਾਈ
- (B) ਬੈਂਡਵਿਡਥ
- (C) ਵਾਇਸ-ਬੈਂਡ
- (D) ਬਰਾਡਬੈਂਡ

- Q70 Use of 4GHz to 6GHz band of frequencies for transmission and retransmission of microwave signals in a satellite communication system is called ____.
- (A) C – band transmission
(B) A – band transmission
(C) K – band transmission
(D) S – band transmission
- Q71 Which of the following statement is correct regarding VoIP specific protocols?
- I. The signalling protocol handle the functions derived from the telephone system architecture.
II. The transport protocols carry the voice packets generated from the codec.
- (A) Only I
(B) Only II
(C) Both I and II
(D) Neither I nor II
- Q72 Which of the following commands is used to create a new subdirectory in a Windows system?
- (A) MKDIR
(B) DIR
(C) CREATEDIR
(D) CDIR
- Q70 ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਮਾਈਕ੍ਰੋਵੇਵ ਸਿਗਨਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਅਤੇ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਲਈ 4GHz ਤੋਂ 6GHz ਬੈਂਡ ਦੀ ਫ੍ਰੀਕੁਐਂਸੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ____ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- (A) ਸੀ - ਬੈਂਡ ਟ੍ਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ
(B) ਏ - ਬੈਂਡ ਟ੍ਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ
(C) ਕੇ - ਬੈਂਡ ਟ੍ਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ
(D) ਐਸ - ਬੈਂਡ ਟ੍ਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ
- Q71 VoIP ਖਾਸ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹੈ?
- I. ਸਿਗਨਲ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਟੈਲੀਫੋਨ ਸਿਸਟਮ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੈਂਡਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।
II. ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਕੋਡੇਕ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਵੌਇਸ ਪੈਕੇਟ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
- (A) ਕੇਵਲ I
(B) ਕੇਵਲ II
(C) I ਅਤੇ II ਦੋਵੇਂ
(D) ਨਾ ਹੀ I ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ II
- Q72 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਕਮਾਂਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੰਡੋ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸਬਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
- (A) MKDIR
(B) DIR
(C) CREATEDIR
(D) CDIR

Q73 Using mail, what you can send to one person or a group of persons?

- I. Text
- II. Audio files
- III. Video files
- (A) II and III
- (B) I, II and III
- (C) Only II
- (D) I and II

Q74 From end-user perspective, which of the following services are provided by Internet?

- I. Email
- II. Chat rooms
- III. Mailing list
- (A) II and III
- (B) Only II
- (C) I, II and III
- (D) I and II

Q73 ਈ-ਮੇਲ ਵਰਤਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਕੀ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ?

- I. ਟੈਕਸਟ
- II. ਆਡੀਓ ਫਾਇਲਾਂ
- III. ਵੀਡੀਓ ਫਾਇਲਾਂ
- (A) II ਅਤੇ III
- (B) I, II ਅਤੇ III
- (C) ਕੇਵਲ II
- (D) I ਅਤੇ II

Q74 ਐਂਡ-ਯੂਜ਼ਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ?

- I. ਈ-ਮੇਲ
- II. ਚੈਟ ਰੂਮਸ
- III. ਮੇਲਿੰਗ ਸੂਚੀ
- (A) II ਅਤੇ III
- (B) ਕੇਵਲ II
- (C) I, II ਅਤੇ III
- (D) I ਅਤੇ II

Q75 Which of the following statements related to social networking is/are FALSE?

- (i) Marketers use social networking for increasing brand recognition and encouraging brand loyalty.
 - (ii) Social media sites cannot be used for spreading misinformation, disinformation or rumours.
- (A) Only (i)
(B) Only (ii)
(C) Both (i) and (ii)
(D) Neither (i) nor (ii)

Q76 When you reach 100000 subscribers on your YouTube channel, then which of the following play button you receive?

- (A) Silver play button
(B) Diamond play button
(C) Red diamond play button
(D) Gold play button

Q77 Which of the following is also called a web directory?

- (i) Bing
 - (ii) Yahoo!
- (A) Only (i)
(B) Only (ii)
(C) Both (i) and (ii)
(D) Neither (i) nor (ii)

Q75 ਹੇਠਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜੇ ਸੋਸ਼ਲ ਨੈਟਵਰਕਿੰਗ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਗਲਤ ਕਥਨ ਹੈ/ਹਨ?

- (i) ਮਾਰਕੀਟਰ ਬ੍ਰਾਂਡ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਂਡ ਲੋਇਲਟੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਸ਼ਲ ਨੈਟਵਰਕਿੰਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।
- (ii) ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਸਾਈਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗਲਤ ਸੂਚਨਾ, ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਜਾਂ ਅਫ਼ਵਾਹਾਂ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ

- (A) ਕੇਵਲ (i)
(B) ਕੇਵਲ (ii)
(C) ਦੋਵੇਂ (i) ਅਤੇ (ii)
(D) ਨਾ ਤਾਂ (i) ਨਾ ਹੀ (ii)

Q76 ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ YouTube ਚੈਨਲ 'ਤੇ 100000 ਗਾਹਕਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪਲੇ ਬਟਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹੋ?

- (A) ਸਿਲਵਰ ਪਲੇ ਬਟਨ
(B) ਡਾਇਮੰਡ ਪਲੇ ਬਟਨ
(C) ਲਾਲ ਹੀਰਾ ਪਲੇ ਬਟਨ
(D) ਗੋਲਡ ਪਲੇ ਬਟਨ

Q77 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸਨੂੰ ਵੈਬ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

- (i) ਬਿੰਗ
 - (ii) ਯਾਹੂ!
- (A) ਕੇਵਲ (i)
(B) ਕੇਵਲ (ii)
(C) ਦੋਵੇਂ (i) ਅਤੇ (ii)
(D) ਨਾ ਤਾਂ (i) ਨਾ ਹੀ (ii)

- Q78 In which of the following encryption methods is only one secret key used for both, encryption and decryption purposes?
- (A) Advanced Encryption Standard (AES)
(B) Rivest – Shamir – Adleman (RSA)
(C) Public Key Infrastructure (PKI)
(D) Both, Rivest-Shamir-Adleman (RSA) and Public Key Infrastructure (PKI)
- Q79 Which number do you have to dial to get your IMEI number displayed on the mobile phone?
- (A) ##06#
(B) *#06#
(C) ###06#
(D) **06#
- Q80 Which of the following statement/s is/ are not correct about firmwares?
- I. Firmwares are responsible for basic operations of the hardware of smartphones.
II. Firmware are the programmes that are closely related to the particular device.
- (A) Only I
(B) Only II
(C) Both I and II
(D) Neither I nor II
- Q78 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਇਨਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਅਤੇ ਡੀਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਦੋਵੇਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਕੁੰਜੀ ਦੀ (key) ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?
- (A) ਐਡਵਾਂਸ ਇਨਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਸਟੈਂਡਰਡ (AES)
(B) ਰਿਵੈਸਟ-ਸ਼ਮੀਰ-ਅਡਲਮੈਨ (RSA)
(C) ਪਬਲਿਕ ਕੀ (key) ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ (PKI)
(D) ਰਿਵੈਸਟ-ਸ਼ਮੀਰ-ਅਡਲਮੈਨ (RSA) ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਕੀ (key) ਇਨਫ੍ਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ (PKI) ਦੋਵੇਂ
- Q79 ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਆਪਣੀ IMEI ਸੰਖਿਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਸੰਖਿਆ ਡਾਇਲ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ?
- (A) ##06#
(B) *#06#
(C) ###06#
(D) **06#
- Q80 ਕਿਹੜੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ/ ਹਨ?
- I. ਫਰਮਵੇਅਰ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਹਾਰਡਵੇਅਰ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ
II. ਫਰਮਵੇਅਰ ਉਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹਨ ਜੋ ਖਾਸ ਡਿਵਾਇਸਾਂ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ
- (A) ਸਿਰਫ I
(B) ਸਿਰਫ II
(C) I ਅਤੇ II ਦੋਵੇਂ
(D) ਨਾ ਤਾਂ I ਨਾ ਹੀ II

ENGLISH LANGUAGE

Q81 Select the most appropriate option to fill in the blank.

My friend passed the exam at the first _____.

- (A) attempt
- (B) trial
- (C) struggle
- (D) task

Q82 Select the most appropriate option that can substitute the underlined segment in the given sentence.

I don't agree with all his ideas because some of them are fools.

- (A) was foolish
- (B) are fooling
- (C) are foolish
- (D) were fools

Q83 Select the most appropriate option to fill in the blanks.

We _____ swimming for two hours before it _____ to rain.

- (A) have been, began
- (B) have been, begin
- (C) had been, begin
- (D) had been, began

Q84 Parts of a sentence are given below. While the first and the last parts (S1 and S6) are in the correct order, the parts in between are jumbled up. Arrange the parts in the correct order to form a meaningful and coherent sentence.

S1: Narendra Nath Dutta

- a. in Kolkata
- b. born in a
- c. traditional Bengali family
- d. on 12 January 1863

S6: came to be known as Swami Vivekananda.

- (A) abcd
- (B) cdba
- (C) acdb
- (D) bcad

Q85 Parts of a sentence are given below. While the first and the last parts (S1 and S6) are in the correct order, the parts in between are jumbled up. Arrange the parts in the correct order to form a meaningful and coherent sentence.

S1: With the problem of

- a. uncurbed in India
- b. the people have to face a constant
- c. population explosion persisting
- d. shortage of food grains and an

S6: ever increasing cost of commodities

- (A) abcd
- (B) cabd
- (C) dbca
- (D) abdc

Q86 Select the most appropriate ANTONYM of the given word.

Stubborn

- (A) Adamant
- (B) Determined
- (C) Severe
- (D) Docile

Q87 The following sentence has been split into four segments. Identify the segment that contains a grammatical error.

Sixty minutes / are / enough time/ to finish this task.

- (A) Sixty minutes
- (B) are
- (C) enough time
- (D) to finish this task

Q88 Parts of the following sentence have been underlined and given as options. Select the option that contains an error.

The United States have a huge and mighty army, which has helped the country secure its powerful position in the world.

- (A) have
- (B) which has helped
- (C) its
- (D) the world

Q89 Select the most appropriate synonym of the given word.

Judicious

- (A) Sensible
- (B) Inspiring
- (C) Agitated
- (D) Obnoxious

Q90 Select the most appropriate ANTONYM of the underlined word.

It is hard to believe that this is the same urbane man I had met two months back.

- (A) Illiterate
- (B) Modern
- (C) Elderly
- (D) Uncultured

Q91 ‘ਮੇਰਾ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ।’ ਵਾਕ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ।

- (A) I honestly believe that.
- (B) I honestly confirm that.
- (C) I believe honestly that.
- (D) I honestly agreed that.

Q92 ਮੇਰੇ ਤਜਰਬੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ' ਵਾਕ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ।

- (A) According to my experience it cantbe possible.
- (B) According to my experience it is not possible.
- (C) According to my experience it will not possible.
- (D) In my experience it was not possible.

Q93 'ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਉਹ ਤੇਰੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ'। ਵਾਕ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ।

- (A) I have observed, he always try to help you.
- (B) I can observed, he always help you.
- (C) I have observed, he always helps you.
- (D) I have observed, he always helped you.

Q94 'ਦਿਖਾਵਾ ਮਤ ਕਰੋ।'ਵਾਕ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ।

- (A) Don't pretend.
- (B) Don't try to pretend.
- (C) Don't show up.
- (D) Don't make show.

Q95 'ਅਕਸ ਛੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਚਲਾ ਗਿਆ।'ਵਾਕ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ।

- (A) The image go on going smaller.
- (B) The image went small to smaller.
- (C) The image grew smaller and smaller
- (D) The image reduces smaller to smaller

Passage (Q96 – Q100) Read the given passage and answer the questions that follow.

In my most frustrated moments of navigating chaotic traffic, I close my eyes in the back seat and imagine what it would be like if some day just a thought would transport me from one place to another.

At times, sitting relaxed on my terrace, I wonder if some day, just with the power of my thoughts would I be able to create the image of the most vivid blue ocean and a sandy beach in front of me? Then having had enough of that, could my thoughts switch the scene to that of snowy mountain peaks?

Just thinking of these seemingly impossible things gives me a sense of well-being, because I do believe that if you can think it, you can will it and achieve it. If it occurs as a thought, it is possible to fructify as reality. After all, everything big started with a thought. Looking at birds flying freely in the sky, humans must have thought of the possibility of flying centuries before the invention of aeroplanes. The tallest skyscraper, the longest bridge across the ocean, the fastest train, the internet, cell phones – all are the end result of one thought.

As technology advances and we become more confident in our abilities to transform thoughts to reality, the gap between the ideas and implementation keeps shrinking. Today, one of the biggest thrills of living is watching impossible-seeming thoughts turn to reality within one's lifetime!

None of the big achievements or discoveries in life happened by thinking small. To achieve big stuff, you have to think big. The most pleasurable moments can be spent imagining what seems to be the impossible. Believe in yourself and your thoughts. Think beyond the realms of possibility and then aim to get there. Once there, think much beyond that possibility too. And then get going once again.

- Q96 What does the author's wishlist NOT include?
- (A) Being transported by just a thought
 - (B) Feeling frustrated while navigating traffic
 - (C) Creating the image of a sandy beach
 - (D) Switching the image of the ocean to a mountain peak
- Q97 The author believes that seemingly impossible things can be achieved if:
- (A) one takes pleasure in small ideas
 - (B) one has a lifetime for it
 - (C) one has a strong will
 - (D) one has a sense of well-being
- Q98 Select the most appropriate synonym of the given word.
- Vivid
- (A) Obscure
 - (B) Chaotic
 - (C) Intense
 - (D) Fruitful
- Q99 What is the author's message to the readers?
- (A) Technology can help in accomplishing ideas.
 - (B) Believe in yourself to realise your dreams.
 - (C) The invention of the aeroplane came from man's desire to fly.
 - (D) Thinking big can provide thrill in one's life.
- Q100 The line 'The gap between ideas and implementation keeps shrinking' suggests that:
- (A) all ideas are being successfully executed
 - (B) ideas are being realised instantly
 - (C) more ideas are being generated
 - (D) more ideas are turning into reality

ROUGH PAGE

ROUGH PAGE

Read the following instructions carefully:	ਹੇਠ ਦਰਜ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ:
1. Out of the four answer options given for each question, Candidate has to darken only one option as answer on the OMR Answer Sheet. The answer once marked cannot be changed. 2. The candidate should ensure that the OMR Answer Sheet is not folded. The candidate should not make any stray marks on the OMR Answer Sheet. The candidate must not write the Roll No. at any other place except the specified space in the OMR Answer Sheet. 3. The candidate needs to write correct and same Test Booklet No. & Test Booklet Series in Attendance Sheet as those printed on the Test Booklet. 4. Candidate needs to show his / her Admit Card whenever it is demanded by the Invigilator. 5. Candidate is not allowed to leave the seat/ Test Center without taking special permission from Invigilator or Center Superintendent. 6. The candidate is not allowed to leave the Test Hall/Room without signing on Attendance Sheet & handing over OMR Answer Sheet to the Invigilator. 7. Use of Pencil/Electronic/Manual Calculator is prohibited. 8. The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Recruitment Board with regard to their conduct in the Examination Hall. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Recruitment Board. 9. Candidate must return the original and department copy of the OMR Answer Sheet to the invigilator once after the Examination is completed. Candidate can only leave the Examination Centre after receiving the Candidate OMR copy from Invigilator. 10. The Candidates are required to submit the Test Booklet to the Invigilator after the exam. 11. Question Paper will be available on Recruitment Portal for future references within 24 hours after last shift of examination is completed. 12. Candidate shall not be allowed to leave the Exam Hall/room before the shift ends.	1. ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਉੱਤਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੂੰ OMR ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ 'ਤੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਗੂੜ੍ਹਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਮਾਰਕ ਕੀਤੇ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। 2. ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਮੁੜੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ 'ਤੇ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਓ.ਐਮ.ਆਰ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਗ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਨਹੀਂ ਲਿਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। 3. ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਅਤੇ ਉਹੀ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਸੀਰੀਜ਼ ਲਿਖਣੇ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਤੇ ਛਪੇ ਹੋਏ ਹਨ। 4. ਨਿਗਰਾਨ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੇ ਜਾਣ ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦਾਖਲਾ ਕਾਰਡ ਦਿਖਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। 5. ਨਿਗਰਾਨ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਗਿਆ ਲਏ ਬਿਨਾਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀ ਸੀਟ/ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸਕਦਾ/ਸਕਦੀ। 6. ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਸ਼ੀਟ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ OMR ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਬਿਨਾਂ ਟੈਸਟ ਹਾਲ/ਕਮਰਾ ਛੱਡਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। 7. ਪੈਨਸਿਲ/ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ/ਮੈਨੂਅਲ ਕੈਲਕੁਲੇਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। 8. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਭਰਤੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ। ਅਣਚਿਤ ਢੰਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। 9. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ OMR ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਦੀ ਅਸਲ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਪੀ ਵਾਪਸ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ, ਨਿਗਰਾਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ OMR ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ। 10. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਨਿਗਰਾਨ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। 11. ਆਖਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸ਼ਿਫਟ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਭਰਤੀ ਪੋਰਟਲ ਉੱਤੇ ਭਵਿੱਖੀ ਹਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ। 12. ਸ਼ਿਫਟ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ/ਕਮਰਾ ਛੱਡਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।